

مبانی فقهی حقوقی

امنیت و مراقبت‌های اطلاعاتی

سید ابوالفضل حسینی (احمد فدااللهی)

اسماعیل ذوالفقارزاده دهنوی

سرشناسه: حسینی احمدی، سیدابوالفضل، ۱۳۴۰-

عنوان و نام پدیدآور: مبانی فقهی حقوقی امنیت و مراقبت‌های اطلاعاتی/ سیدابوالفضل حسینی (احمد فذاللهی)، اسماعیل ذوالفقارزاده‌دهنوی.

مشخصات نشر: قم: انتشارات ابوالحسنی، ۱۴۰۱. مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص. ۵/۱۴ x ۵/۲۱ م.م.

شابک: ۹۰۰۰۰۰ ریال ۶-۱۴-۵۲۱۵-۶۲۲-۹۷۸: وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۹۹] - ۲۰۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: امنیت انسانی (فقه) (Human security (Islamic law

امنیت انسانی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Human security -- Religious aspects -- Islam

امنیت انسانی -- ایران Human security -- Iran

امنیت ملی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام National security -- Religious aspects -- Islam

امنیت ملی -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی National security -- Social aspects -- Iran

شناسه افزوده: ذوالفقارزاده دهنوی، اسماعیل، ۱۳۵۸-

رده بندی کنگره: BP۱۹۸/۶ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۹

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۸۷۴۰۱

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیفا

نام کتاب: مبانی فقهی حقوقی امنیت و مراقبت‌های اطلاعاتی

نویسنده: سید ابوالفضل حسینی (احمد فذاللهی)

تهیه و تنظیم: اسماعیل ذوالفقارزاده دهنوی

ناشر: ابوالحسنی شمارگان: ۱۰۰۰ نوبت چاپ: اول

چاپ: دیجیتال قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان شابک: ۶-۱۴-۵۲۱۵-۶۲۲-۹۷۸

قم، خیابان اراک، خیابان علامه طباطبائی؛ ۱۲ متری چمران، کوچه ۱، پ ۷

تماس: ۰۹۱۲۲۵۱۱۸۵۴ - ۰۹۳۹۲۵۱۱۸۵۴ دورنگار: ۰۴۰۹ - ۳۸۲۰۰۲۵

www.abolhasaninashr.ir

حق چاپ محفوظ و از آن ناشر می‌باشد.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
فصل اول: کلیات، تعاریف و اصطلاحات.....	۱۹
مقدمه.....	۱۹
تعریف اطلاعات.....	۱۹
اهمیت و ضرورت اطلاعات.....	۲۱
فقه اطلاعاتی.....	۲۴
امنیت در فقه.....	۲۵
تعریف امنیت.....	۲۹
امنیت در حقوق.....	۲۹
امنیت اجتماعی.....	۳۱
امنیت فرهنگی.....	۳۷
امنیت اعتقادی.....	۴۱
امنیت سیاسی.....	۴۶
امنیت و محاربه.....	۴۷
فصل دوم: موازین حاکم بر ضابطین اطلاعاتی امنیتی.....	۵۳
مقدمه.....	۵۳
جمع‌آوری در سازمان‌های اطلاعاتی.....	۵۴

رعایت موازین شرعی در گزارش‌نویسی اطلاعاتی ۷۶

اصول گزارش‌نویسی ۷۷

۱. عدم بزرگ‌نمایی در گزارشات ۷۷

۲. عدم آرایه گزارش خلاف واقع ۷۸

۳. عدم نشر اکاذیب ۷۹

۴. پرهیز از افترا ۸۰

۵. پرهیز از قذف ۸۲

۶. عدم اشاعه فحشاء ۸۴

فصل سوم: اطلاعات و امنیت در آراء فقها و قوانین موضوعه .. ۸۷

مقدمه ۸۷

چارچوب‌ها و الگوهای درون‌فقهی امنیت ۹۱

۱. الگوی فاضل مقداد ۹۱

۲. الگوی نائینی ۹۲

۳. الگوی امام خمینی ۹۶

امنیت در قانون اساسی ۱۰۰

۱. پیشینه تاریخی ۱۰۰

۲. دولت ۱۰۲

۳. نظام سیاسی ۱۰۳

۴. قانون اساسی ۱۰۴

مکاتب امنیت انسانی ۱۰۴

۱. مکتب مضیق ۱۰۵

۲. مکاتب موسع.....	۱۰۵
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۰۶
جایگاه امنیت و حقوق شهروندی در قانون اساسی ج.ا.ا.....	۱۰۹
۱. امنیت قضایی.....	۱۰۹
۱-۱. محدودیت اصل امنیت قضایی.....	۱۱۰
۱-۲. ابعاد امنیت قضایی.....	۱۱۲
الف. اصل عطف بماسبق نشدن قوانین.....	۱۱۳
ب. اصل برائت.....	۱۱۴
ج. حق دفاع.....	۱۱۵
د. اصل احترام به حقوق مکتسبه.....	۱۱۵
۲. امنیت اقتصادی.....	۱۱۸
۳. امنیت سیاسی.....	۱۲۳
فصل چهارم: چارچوب اطلاعاتی امنیت از نگاه قرآن.....	۱۲۷
مقدمه.....	۱۲۷
ایجاد امنیت.....	۱۲۷
تهدیدات امنیت.....	۱۲۸
امنیت در قرآن.....	۱۳۰
امنیت از جهت مرجع یا واحد.....	۱۳۱
۱. امنیت فردی.....	۱۳۱
۲. امنیت در خانواده.....	۱۳۲
۱-۲. بی فرزندی.....	۱۳۳

- ۲-۲. کودک ۱۳۳
- ۳-۲. جوان ۱۳۴
- ۴-۲. رعایت حریم محرم و نامحرم ۱۳۵
- ۵-۲. ازدواج ۱۳۵
- ۶-۲. توزیع عادلانه محبت ۱۳۶
- ۷-۲. فرزندان ناخلف ۱۳۶
- ۸-۲. رؤیت، حجاب، زینت، صدای نامحرم ۱۳۷
- ۹-۲. نفقه ۱۳۷
- ۱۰-۲. اختلافات خانوادگی ۱۳۷
- ۱۱-۲. طلاق ۱۳۸
- ۱۲-۲. وصیت و ارث ۱۳۸
- ۱۳-۲. تهمت به زنان، فحشا ۱۳۸
- ۱۴-۲. رفتار با یتیمان ۱۳۹
- امنیت ملی ۱۳۹
- امنیت جهانی ۱۴۱
- امنیت از حیث موضوع ۱۴۲
۱. امنیت روانی ۱۴۲
- ۱-۱. عوامل ایجاد امنیت روانی ۱۴۲
- ۲-۱. عوامل تهدید امنیت روانی ۱۴۳
۲. امنیت اعتقادی ۱۴۴
۳. امنیت علمی ۱۴۵

۴. امنیت اطلاعات و اخبار.....	۱۴۶
۵. اقتصاد و امنیت.....	۱۴۷
۶. امنیت قضایی.....	۱۴۸
۷. امنیت سیاسی و اجتماعی.....	۱۴۹
۸. امنیت اداری.....	۱۵۲
۹. امنیت مکانی یا جغرافیایی.....	۱۵۲
۱۰. امنیت دریایی.....	۱۵۳
۱۱. امنیت نظامی.....	۱۵۴
۱۲. امنیت زیست محیطی.....	۱۵۶
۱۳. امنیت در حوزه رهبری.....	۱۵۷
۱-۱۳. وظایف امت نسبت به ولی امر.....	۱۵۷
۲-۱۳. وظایف ولی امر نسبت به امت.....	۱۵۸
مدل امنیت.....	۱۵۸
۱. نمونه و الگوی شهر امن.....	۱۵۹
۲. نمونه و الگوی تشکیلات امن.....	۱۶۰
۳. نمونه و الگوی آیین و روش امن.....	۱۶۰
فصل پنجم: امنیت نعمت بی بدیل.....	۱۶۱
مقدمه.....	۱۶۱
امنیت نعمت بی بدیل از منظر قرآن.....	۱۶۲
امنیت، نعمت مجهول.....	۱۶۸
امنیت، از ویژگی‌های شهر خوب.....	۱۷۰

پیشگفتار

اطلاعات و امنیت از مفاهیم و اهداف عمده در شریعت و نظام اسلامی است، که مبنا و غایت اطلاعات یعنی امنیت، مفهوم توحیدی نیز دارد. از منظری دیگر، یکی از مفاهیم با اهمیت، پیچیده و جدید در دنیای امروز و در بسیاری از مباحث سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی موضوع و مفهوم اطلاعات و امنیت است.

«امنیت، اساسی‌ترین نیاز بشر است و تأمین آن نخستین وظیفه حکومت‌هاست» تصدیق این گزاره، نیازی به تأمل و مجادله ندارد و در ادبیات سیاسی و جامعه‌شناختی معاصر، از بدیهی‌ترین اصول شناخته می‌شود. البته بدیهی بودن یک مفهوم، ملازمه‌ای با اتفاق نظر در همه جوانب مربوط به آن ندارد و اهمیت این مفهوم با تعریف مورد اجماع از آن پیوند نخورده است^۱، حتی به تعبیر باری بوزان باید آن را یک «مفهوم توسعه نیافته» نامید که «با تعریف ساده در ضدیت است»^۲.

۱ - گزیده مقالات سیاسی - امنیتی، پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران، چاپ دوم، ۱۳۷۸، ج ۱، ص ۳۱۷.

۲ - همان صص ۳۱۸ - ۳۱۹.